

aquestos, los dos primers son catalans y se presentan en nom de la fusió republicana, y l'últim es un castellà, advocat resident a Madrid, que 's presenta com a democrata independent.

No creyém que cap d'ells fassi gran cosa, per més que 'l senyor Gallard treballa molt, com treballa també molt lo senyor Lletget a La Bisbal. Y no es perque hagin fet tart, sinó perquè aquí 'ls compromisos polítichs venen de lluny. En proba d'axó, basti dir que al senyor Herrero lo dia que va arribar sortiren a rébrel pel camí no solsament los seus amichs polítichs, sinó nada menos que 'l president en persona del Circol Tradicionalista y significades personalitats integristes, a més dels republicans que hi ha qu'obertament treballan per' ell.

Al senyor Lletget, a La Bisbal, lo caciquisme n'hi ha armada una altre. Ha fet demanar al senyor Silvela per no sé quanta gent d'aquell districte qu'encasillés pera senador al senyor Comte del Villar, y 'l gefe del Govern diuen qu'ha dit que no hi tenia cap inconvenient. Axis donchs, aquest senyor Comte, avans amich del marquès de Robert, que disputá 'l districte al senyor Villapadierna, y avuy silvelí, quedarà content, y 'ls pochs devots que tingués en lo districte es natural que per agraïment votin al senyor Villapadierna. D'aquest modo quedarà més y més enrobustida la aliança de silvelins y puigcerveristes y més y més solidat lo caciquisme imperant y 'l qu'ab ell turna en la disposició dels destins de la provincia.

Al germà del senyor Canalejas també li han promés fer lo senador, y aquest senyor s'hi ha avingut dexant lliure al senyor Gustau Ruiz lo districte de Vilademuls.

Com presumíem, lo senyor Llorens no 's presenta per Olot, essent d'aquest modo tres los districtes en que no hi haurá lluyta: lo de Sta. Coloma, lo de Olot y lo de Vilademuls.

Si totes aquestes promeses se complexen, la candidatura pera Senadors la formarán: lo senyor Camps (Albert) y 'ls senyors Canalejas y Comte del Villar.

Per medi de totes aquestes conxorxes y combinacions, resultarà que dels onze representants en les Corts de la nostre provincia, vuyt diputats y tres senadors, n'hi haurá cinch de catalans y sis de castellans, y dels primers sols tres que resideixin habitualment a Catalunya, residint los dos restants l'un a Madrid y l'altre part a Madrid y part en les Provincies Basques. Per manera, que propiament serán més representants veraders de la Vila y Cort, que no de Catalunya ni de la provincia de Gerona.

Lo mateix, si fá no fá, passava a Cuba y Puerto Rico quan tenian lo dret de nomenar representants seus en las Corts espanyoles, y lo mateix hi passaria encara si aquelles illes no haguessen dexat de formar part d'Espanya.

Y unes Corts axis constituïdes son la representació legal del poble espanyol!

Desgraciadament, quan ha arribat la hora, s'ha vist lo que hi havia de cert en aquella representació de les Antilles, y quin era lo modo de pensar y de sentir dels seus habitants, ben contrari per cert del que la seva representació legal hauria pogut fer suposar.

Aquí, sense necessitat de que 'ls fets vingan també desgraciadament a demostrarho, qualsevol persona que conega un petit xich la provincia afirmara, sense por d'equivocar-se, que conservadors de tots matissos y sagastins de tots colors plegats, no arriban ni al cinquanta per cent dels carlins ni tampoch dels republicans que hi ha a la provincia; y aquestos, ni 'ls uns ni 'ls altres tindran a las Corts cap representació.

Lo dia que per qualsevol accident lo partit carlí ó republicà fos poder, de sagastins, de silvelins y demés parcials de banderies se'n trobarien tant pochs, com d'isabelins ó d'alonsins se'n trobavan a Gerona en temps del rey Amadéu de Saboya.

Y ab tot y axó, a les Corts no hi aniran més que puigcerveristes, silvelins, canalejistes y polaviejistes representant la provincia de Gerona.

Davant de datos tant eloqüents, no 'ns queda més recurs que cridar ab tota la força de nostres pulmons:

¡¡ Gloria al cunerisme!!

¡¡ Visca la representació nacional!!

EN JOAQUIM RUBIÓ Y ORS

Lo dia 7 d'aquest mes morí a Barcelona, als pochs dies d'haver pres possessió del càrrech de Rector de la Universitat, lo degà dels poetes catalans, l'inoblidable *Gayter del Llobregat*. Estava a punt de complir vuytanta anys y ell que tota la vida havia treballat, treballava encara. Sinó 'l primer en promoure 'l conreu de la llengua y les lletres catalanes, fou lo més ferm y lo més constant de sos conreuhadors y de segur lo qui més contribuí al renaxement de la nostra literatura nacional. Avans de la restauració dels Jochs Florals, quan eren comptats los qui escrivan en la nostra llengua, ell havia guanyat un pre-

mi en la Academia de Bonas Lletres de Barcelona (¡qu'ara tot just encara dubtava si admeteria ó no treballs en català!) ab son poema *Roudor del Llobregat* y havia publicat un volúm de poesíes catalanes, volúm qu'ha fet les delícies de tota la generació dels que ja aném pera vells y qu'ha encunat de catalanisme, com hauria dit lo malaguanyat Joaquim Sitjar, a molts dels qu'avuy figuren en primer terme en lo mohiment literari y polítich de la nostre terra.

Hem dit qu'ha encunat de catalanisme y ho sostenim: perque si bé les poesíes del *Gayter del Llobregat* pertanyen a la escola romántica y políticament considerades no poden calificarse de tendencioses, respiran un pur amor a la terra qu'atràu y encisa y en que no fós més que per esser escrites en nostre llengua despertan sentiments patriótics é impulsan a estimarla y a tenirla com a propia. D'aixó al estudi de la llengua y de la historia catalana no hi va més que un pas, y del conexement del passat de Catalunya y de la seva comparació ab son estat present n'havía de sortir per força l'anyoransa d'aquell y la aspiració a ferlo reviuir.

En Rubió, com en Milá, com N' Aguiló y com molts altres, no 's mogueren del terreno literari, pero la seva obra ha sigut lo fonament d'altres empreses, convertides avuy en reivindicacions patriótics de la mellor lley.

Y d'aquestes conseqüencies fatals y necessaries, En Rubió y Ors es d'aquells que no n'ha renegat y, sense llansarshi ni molt menos, qu'a n'axó no 'l portavan ni la seva edat, ni las seves aficions, ni 'ls seus estudis, les ha respectades y fins afalagades, com ho proba, entre altres treballs, lo seu discurs de President del Jochs Florals.

Permétsens, donchs, calificar a n'En Rubió de bon patriota, en lo sentit que 'ls catalanistes doném a n'aquesta paraula, y afegir aquest mérit als que tenia com a literat y com a historiador, al bon recort de sos conciutadans.

Les seves publicacions son nombrosíssimes, y d'elles algunes molt notables especialment de carácter literari, y com a catèdràtic d'Historia en la Universitat de Barcelona desde l'any 1858 era 'l mestre de les generacions que a n'ella han estudiat per l'espai de quaranta anys.

A nosaltres, que 'ns comptém en lo nombre de sos dexebles y que 'ns honrávam ab la seva amistat, nos toca avuy cumplir la trista obligació de pagar un tribut a la memoria del mestre, de l'amich y del patriota, y de trametre a son fill y a tota la seva familia la sentida manifestació de nostre condó.

Al cel sia.

Noticies

Oficials

AJUNTAMENT. — Sessió del dia 5 de Abril. — (2.ª convocatoria). — Reunits 5 concejals, baix la presidencia del Alcalde senyor Boxa, prengueren los següents acorts:

Aprobar la acta de la sessió anterior.

Id. comptes de import total 652'32 ptas.

Id. l'extracte dels acorts pera sa publicació en lo *Butlletí*.

Id. lo projecte de prolongació dels carrers del Nort y Prempsa.

Id. un augment de 1.000 ptas. ab destí a un professor auxiliar en la escola de D. Joseph Dalmau y concedir igual augment a las escuelas que tinguin més de 200 alumnos.

Nomenar celador al capatas de las brigadas municipals don Xerapi Mirambell, ab lo sou de 1.200 ptas. l'any.

Concedir permís pera practicar obras a don Emili Teixidor y a don Joan Cruanyes.

Aceptar pera local de la escola práctica lo ofert pel Sr. Carreras en lo carrer del Sach per preu de 70 ptas. mensuals y rebutjar los oferts pels senyors Cruanyes é Isern.

Sortejar d'entre 'ls concejals senyors Ciurana, Carreras, Pol y Salvat qui tenia de sortir, resultant esser lo Sr. Salvat.

Se doná compte de que en la actualitat funcionan 480 lámparas incandescentes y 17 d'arch voltáich.

AJUNTAMENT. — Sessió del 12 d'Abril. — (2.ª convocatoria). Reunits cinch concejals baix la presidencia del Sr. Boxa, prengueren los següents acorts:

Aprobar la acta de la sessió anterior.

Id. comptes de import total 145'50 pessetas.

Concedir permís a D. J. Vila y Torús pera ocupar la vía pública ab taulas y cadiras.

Adjudicar definitivament la subasta del Escorxador Vell a la Casa « Planas Flaquer y C.ª » pel preu de 7.900 pessetas.

Aprobar los pressupòsits ordinaris, que resultan nivellats y que ascendeixen a 362.251'20 pessetas.

Obrir una informació per espay de 30 dias a fi de que tothom pugui aportar datos sobre el dret que té el Municipi d'ocupar lo camp del Sr. Matas, en lo « Firal », los días de firas.

S'ha tornat a parlar molt aquestos dies d'agitació y d'un pròxim axecament dels carlins. Lo Govern diu que té presses totes les mides pera sofocar tot seguit qualsevol intent de revolta y assegura qu'han fracassat les gestions dels carlins pera atraures element militar axis com també

pera procurarse fondos. En la nostre provincia, que sapiguém, aytal agitació no s'ha notat gens ni mica.

Lo *Capitàn Verdades* continua la seva campanya sobre lo succehit a Filipines. Segueixen reunits sense haver prés encara cap resolució molts tribunals d'honor. Lo Govern creuat de brassos, y 's parla de retiros y passes a la reserva. En fi que comptat y rebutat tot quedarà com estava. En efecte, no 's compendria que l'exèrcit sol fos lo qui pagués los plats trencats quan aquí lo podrit es tot.

— Pera ahir al vespre estava anunciant un meeting de propaganda en la sala del Odeón.

— No sabem si 'ls polaviejins de Gerona se varen donar ó no per aludits per lo que dèiem en l'últim número, de que semblava que amagavan sos noms: lo cert es qu'un diari local ha publicat los noms de les persones, totes elles molt dignes, que forman lo Comitè d'aquesta ciutat, y son les següents: D. Joaquim d'Espona, president; D. Joan Alameda, D. Manel Nadal, D. Narcís Puig y Marcillo y D. Ramón Matas, vocals; y D. Narcís Roure, secretari.

L'haver fet pública la existencia del Comitè y donat los noms dels que 'l forman, demostra que 'ls polaviejins aspiran a influir en la política de la provincia, y ara que 'l seu gefe es al poder es quan deuen, més que en altre ocasió, demostrar lo que valen y lo que poden.

Fins avuy en la provincia de Gerona tot segueix com quan governava En Sagasta. Los nostres representants en les noves Corts serán ab poca diferencia, y aquesta no essencial, exactament los mateixos que 'ns representaven en les Corts prop passades; cuneros la major part d'ells. La influencia y 'l pes dels elements polaviejins en res s'ha donat a conixer, y continúan mangonejant la provincia silvelins, canalejistes y puigcerveristes en estreta conxorxa; es a dir, los qu'han pujat al Govern y 'ls caguts, representants los darrers de la immoralitat política y administrativa més desenfrenada qu'ha sofert la provincia, desde 'l temps del difunt D. Vicente, de trista recordansa.

Ab aquesta conducta se mata l'esperit públich y 's fa impossible ni la més llunyana esperansa de regeneració dintre l'actual ordre de coses. Los polaviejins se troban, donchs, en lo cas de parlar y de parlar clar al pays. Aquest desitja y necessita saber si lo que 's fa en aquesta provincia mereix ó no lo seu assentiment. De callar, tindrem dret a suposar y a dir que ells també son de la conxorxa y que res se pot esperar de la seva intervenció en la cosa pública; ab lo seu silenci s'emparan ja en la actualitat los silvelins, pera donar color de serietat y de pulcritud a la conducta que venen observant.

Si es que no son atesos, si es que 's prescindeix d'ells per complert, es precís que ho digan y que se sàpia; sinó, el pays podrà ab justicia ferlos responsables de tot lo que fassin ó dexin de fer los silvelins y 'ls seus aliats.

— Segurament dintre del present mes ó a principis del entrant, tindrà lloch l'acte inaugural de la agrupació catalanista de Caldas de Malavella. A aquesta solemnitat serán invitadas todas las societats, agrupacions, periódichs y principals individualitats del nostre camp. Per las significades personas que han promogut lo moviment catalanista en dita població y en la seva comarca y per la facilitat que hi ha d'assistirhi desde tots los punts de Catalunya, tenim ja avuy la seguretat de que l'acte tindrà senyalada importancia.

— Diumenge passat va inaugurarse a Barcelona ab tota solemnitat la nova agrupació democrática catalanista *Catalunya y Avant*, assistinthi una gran gentada y representacions de quasi todas las associacions y periódichs catalanistas. Hi estigueren també representats lo « Centre Catalanista de Gerona » y Lo GERONÉS, parlant en nom del abbdós nostre estimat company N' Alfons Alsina, secretari d'aquest Centre.

— Copiém:

Segons los datos oficials publicats a Madrid, la extensió y població dels territoris abandonats per Espanya son los següents: Cuba, 118.833 kilometres quadrats; 1.631.690 habitants. Puerto Rico, 9.315 kilometres quadrats; 798.570 habitants. Filipines, 296.182 kilometres quadrats; 7.832.719 habitants. Total 424.330 kilometres quadrats, y 10.262.979 habitants perduts per Espanya. Aquestes xifres representan quasi la primera una extensió igual a la de la península que es de 492.230 kilometres quadrats, y la segona 'ls dos terços de la població de la metròpoli que es de 17 milions y mitg d'habitants.

— La Diputació provincial, en una de las últimas sessions celebradas, acordá que la Comissió Central, en vista de todas las opinions emesas per las Corporacions, entitats y periódichs consultats respecte a la proposició relativa al concert económic, dictamini lo que estimi més convenient.

— En la Cambra lligislativa de Bèlgica s'ha discutit una proposició de lley relativa a que la dona casada pugua disposar lliurement, en vida, de sos bens propis y també dels profits de son treball personal. Com que 'l projecte de lley adoptat definitivament per la secció central de la Cambra belga té molta analogia ab la institució vigent a Catalunya dels « parafernals », creyém del cas fer notar que, mentres en las nacions progressivas introduheixen en llur lligislatió institucions que en nostra terra son tradicionals y seculars, los lligisladors castellans, enemichs de las llibertats jurídicas, no sols demostren ignorar las corrents modernes en materias de Dret, sino que ofegan, ab disposicions propias de la época visigótica, la vida d'expansió que sempre ha gosat Catalunya, adelantantse de sigles als progressos moderns.

— El día 21 del vinent Maig, festa de la Pasqua Florida, celebrarà la sessió inaugural la nova Agrupació Catalanista de Sampedor. En ella hi assistirán representacions de todas las associacions y periódichs catalanistas.